

Zusters laten leerlingen Parcours Oude Dijk zien

Hanneke Emmen-Brekelmans is theologe en werkt als identiteitsbegeleider bij SOL. SOL biedt begeleiding aan scholen bij pedagogisch klimaat, levensbeschouwing en identiteit. SOL werkt vanuit kantoren in Tilburg en Cuijk. Voor een school voor speciaal onderwijs, Parcours, vroeg ze de Zusters van Liefde een rondleiding te verzorgen voor de leerlingen.

“Het zal je maar gevraagd worden..”, dacht ik nog toen ik de telefoon oppakte om de Zusters van Liefde van de Oude Dijk te bellen. Op een van de scholen voor speciaal onderwijs, Parcours in Tilburg, zijn we toegegroeid naar de vraag om een kerk of klooster te bezoeken. Samen met de school maak ik een programma met als doel een bewustwording op gang te brengen over identiteit van de leerlingen en de school. We gaan daarbij in op de vraag hoe je in het leven staat; ‘wie ben ik eigenlijk; hoe ga ik om met de mensen om mij heen en hoe ga ik om met mijn omgeving?’ Vragen naar levensbeschouwing en religie passen hierbij.

Maar hoe doe je dat samen, en wat past bij de leerlingen? Het identiteitsproces van Parcours resulteerde in een concrete vraag van mij aan de zusters om maar liefst tien groepen jongeren van 12 tot 18 jaar op de Oude Dijk te ontvangen in twee weken tijd!

Parcours

Parcours is een school voor leerlingen die moeite hebben met gedrag. Deze jeugd heeft wat meer behoefte aan structuur en duidelijkheid. Bijna alle lessen op school worden gegeven door een groepsleraar. Bij deze groepsleraar kunnen de jongeren terecht met hun vragen. De leraar stimuleert de jongeren hun gedrag bij te stellen door hen succeservaringen op te laten doen. Die ervaringen kun je krijgen door dingen te leren om bijvoorbeeld een diploma te behalen, door ervaringen op te doen in de praktijk en door elkaar te ontmoeten.

Elkaar ontmoeten

In de lessen op school wordt met regelmaat aandacht besteed aan ontmoeting met elkaar en met anderen. In dit geval gaat het om ontmoeting met elkaars godsdienst. De leerlingen hebben in de lessen kennis opgedaan over het Christelijk geloof. Eerder al is er een project geweest over de islam. Met deze voorkennis kon de jeugd het kloosterbezoek aan de Oude Dijk beter plaatsen; zij zijn immers nog nooit met een klooster in aanraking geweest.

De zusters van de Nederlandse Provincie reageerden enthousiast op onze vraag. Begin november 2009 volgde een eerste ontmoeting, gevolgd door een rondleiding door de Oude Dijk voor maar liefst 25 leerkrachten van de school. Zo konden zij een indruk krijgen en aangeven wat de leerlingen aankonden en kon boeien. De zusters van de Commissie Communicatie Renée Geurts, Mel Heuver en Wilma van Zandhoven konden zo ook vragen wat ze van de leerlingen konden verwachten. De ontmoeting was positief en de zusters gaven aan de uitdaging wel aan te durven!

De beeldengroep 'stalen zusters' bevat foto's van Missie, Onderwijs en Zorg, de drie werkterreinen van de Zusters van Liefde.

Rondleidingen door de Oude Dijk

De laatste weken van november was het zover: de jongeren togen naar de Oude Dijk. Het leverde boeiende ervaringen op voor alle partijen. Zo heeft het bezoek de leerlingen inzicht gegeven in het leven van de zusters.

De zusters zijn voor hen niet herkenbaar, want tegenwoordig lopen zij niet allemaal meer in een habijt. Dat was voor sommige leerlingen wat teleurstellend. De jongeren waren zeer onder de indruk van het

gebouw. De oude kloostergebouwen in Tilburg kennen zij soms wel, maar zij begrijpen nu beter dat er binnen, in die gebouwen, ook mensen hebben gewoond en in andere kloosters nóg wonen. De jongeren waren zeer verbaasd dat er in het gebouw ook nog een kapel was; dat hadden ze echt niet verwacht. Ook de 'cellen' vonden ze zeer interessant. Dit gaf hen een beeld van hoe het vroeger geweest moet zijn.

Boeiende vragen en reacties

Een van de leerlingen vertelde dat ze het wel heel zielig voor de zusters vond dat als je eenmaal het klooster in ging, je nooit meer ergens anders ging wonen. Ze vond de kapel en de cel wel heel mooi.

Zr. Mel geeft aan dat de leerlingen zo open stonden voor helemaal onbekende of nauwelijks bekende achtergronden van religie. "Ze waren echt geïnteresseerd," vinden ook Zrs. Wilma en Renée. "Ze stelden volop vragen, 'Hebt u ook nog in uniform gelopen?', en de celletjes spraken tot de verbeelding: 'het kleine bed, de strozak, heeft u dat ook nog meegemaakt?'" In de Mariakapel mochten ze een kaarsje opsteken en bij de biechtstoel hadden we een gesprekje over hoe je tegenwoordig omgaat met problemen. 'Goedmaken met degenen waar je ruzie mee hebt gehad,' aldus een leerling."

"Alle leerlingen waren onder de indruk van de kapel," vertelt Zr. Mel. "Op de vraag 'Kun je hier ook trouwen?' heb ik uitgelegd dat de kapel dagelijks gebruikt wordt door een grote groep zusters en deze, op enkele uitzonderingen na, nog niet door anderen gebruikt kan worden. 'Waar zijn die zusters? Kunnen wij ze zien?'" "Gelukkig was er inmiddels een zuster de kapel binnen gekomen om rustig te bidden. Dat verzachtte de 'teleurstelling' een beetje," lacht Zr. Renée.

Zusters van Liefde
VAN O.L.V. MOEDER VAN WAARHEIDSGELIEFDE

Hanneke Emmen-Brekelmans

Meer informatie vindt u op www.sol-identiteitsbegeleiders.nl

Inspirerend voor alle partijen

De zusters zijn geraakt door de spontaniteit van de leerlingen. "Het waren bijzondere ontmoetingen." Ook de leraren waren zeer tevreden over het bezoek aan de Oude Dijk en de inhoud van de rondleiding. "De uitleg van de zusters was duidelijk en helder en inhoudelijk zeer leerzaam voor zowel de leerlingen als voor henzelf. Het bezoek aan de zusters gaf net die verdieping waar we in de lessen weer mee verder konden."

Op school is na het bezoek aan de zusters nog ruim aandacht geweest voor het bezoek en religie, bijvoorbeeld door over Kerstmis te praten tijdens de lessen en het Kerstfeest samen te vieren.

Het was een zeer geslaagd en zinvol 'project'. Met dank aan de zusters: wij hebben het bezoek aan uw klooster zeer positief ervaren. Wat ons betreft is een bezoek zeer zeker voor herhaling vatbaar!

Bron artikel: informatieblad ZUSTERS, nr 19, febr 2010. Uitgegeven door de Nederlandse Provincie van de Zusters van Liefde. Bron foto's: www.scomm.nl